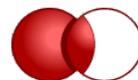

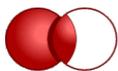
BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO

BOSANSKI
JEZIK

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
ZA 2015.GODINU

Sarajevo, Mart 2016. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: + 387 (0) 33 723 550, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

(Bosanski jezik)

**IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
za 2015. godinu**

Sarajevo, Mart 2016. godine

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ GENERALNOG REVIZORA.....	1
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2015. GODINU	3
1 UVOD	3
2 NADLEŽNOSTI UREDA ZA REVIZIJU.....	4
3 RUKOVOĐENJE.....	5
4 ORGANIZACIJA UREDA ZA REVIZIJU	6
4.1 Stručni kolegij.....	6
4.2 Stručni savjet	7
5 UČEŠĆE U RADU KOORDINACIONOG ODBORA.....	7
6 SARADNJA SA PARLAMENTARNOM KOMISIJOM ODGOVORNOM ZA REVIZIJU	8
7 REALIZACIJA AKTIVNOSTI	9
8 REVIZIJE.....	11
9 SEKTOR ZA RAZVOJ, METODOLOGIJU I UPRAVLJANJE KVALITETOM.....	12
10 SEKTOR ZA FINANSIJSKU REVIZIJU INSTITUCIJA FEDERACIJE BIH	13
11 SEKTOR ZA FINANSIJSKU REVIZIJU INSTITUCIJA KANTONA	15
12 SEKTOR ZA FINANSIJSKU REVIZIJU ZAVODA, FONDOVA, OPĆINA I AGENCIJA	19
13 SEKTOR ZA FINANSIJSKU REVIZIJU JAVNIH PREDUZEĆA	21
13.1 Revizijsko mišljenje u revizijskim izvještajima	23
14 SEKTOR ZA REVIZIJU UČINKA.....	24
15 SEKTOR ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE	25
15.1 Implementacija IT strategije i najznačajnije IT aktivnosti	25
15.2 IT revizija u funkciji finansijske revizije.....	26
16 ODJELJENJE ZA PRAVNE I OPĆE POSLOVE.....	27
16.1 Pravni poslovi	27
16.2 Opći poslovi.....	27
17 ODJELJENJE ZA FINANSIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE.....	28
17.1 Izvršenje Budžeta Ureda za reviziju za 2015. godinu	29
18 ODJELJENJE ZA LJUDSKE RESURSE I KOMUNIKACIJE.....	30
18.1 Ljudski resursi	30
18.2 Razvoj ljudskih resursa.....	31
18.2.1 Eksterna edukacija zaposlenih	32
18.2.2 Interna edukacija zaposlenih	32
18.2.3 Ostala edukacija zaposlenih.....	33
18.3 Komunikacije	33
18.4 Međunarodna saradnja	34
19 ZAKLJUČNI REZIME	35

UVODNA RIJEČ GENERALNOG REVIZORA

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u skladu sa članom 6. Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 22/06), pripremio je Godišnji izvještaj o aktivnostima Ureda za reviziju u 2015. godini, koji se dostavlja Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine kao informacija o radu, aktivnostima i finansijskom poslovanju.

Godišnji izvještaj o aktivnostima Ureda za reviziju za 2015. godinu sadrži informacije o realizaciji Plana revizija za revizioni ciklus započet u 2014. godini i okončan u 2015. godini, provedenim revizijama, subjektima revizije, revizorskim izvještajima, revizijskim mišljenjima, ljudskim resursima, saradnji sa međunarodnim organizacijama i organizacijama u BiH.

U revizionom ciklusu za koji se podnosi izvještaj, provedeno je ukupno 59 revizija i to 3 revizije učinka i 56 finansijskih revizija, čime je Godišnji plan Program i Plan rada Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2015. godinu u potpunosti realiziran.

Svi revizorski izvještaji sačinjeni u izvještajnom periodu razmatrani su i usvojeni od Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju.

U revizorskim izvještajima za provedene finansijske revizije data su 4 pozitivna mišljenja, 3 sa skretanjem pažnje (isticanje predmeta), 37 mišljenja s rezervom i 12 negativnih mišljenja.

Evidentno je nepostupanje subjekata revizije po preporukama datim u revizorskim izvještajima, odnosno slab procenat implementiranih preporuka.

U izvještajnom periodu, Ured za reviziju suočio se sa problemom nedovoljnih finansijskih sredstava odobrenih Budžetom, što je uticalo na nemogućnost nabavke potrebne opreme i prijem novih uposlenika, odnosno na efikasnost rada Ureda za reviziju i na broj provedenih revizija.

Prema podacima prezentiranim u ovom izvještaju popunjenost radnih mjesta predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iznosi samo 48%.

Finansijsko poslovanje Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2015. godini odvijalo se namjenskim korištenjem sredstava odobrenih Budžetom, o čemu je u Izvještaju dat prikaz izvršenja Budžeta po troškovnim pozicijama.

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, donio je Odluku o imenovanju generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora u Uredu za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, broj PF broj: 01,02 - 05- 459/16 od 23.02.2016. godine, („Službene novine FBiH“ broj:16/16), kojom sam ja imenovan za generalnog revizora, a za zamjenika generalnog revizora, Dragan Kolobarić dipl.oec.

Ovom prilikom kao novoimenovani generalni revizor, želim da se zahvalim prethodnom menadžmentu u Uredu za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno generalnom revizoru, gospodinu Ibrahimu Okanoviću i zamjeniku generalnog revizora, gospodinu Branku Kolobariću i svim zaposlenicima Ureda za reviziju kao i Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju, na uložnim naporima i ostvarenim rezultatima rada koji su prezentirani u ovom Godišnjem izvještaju.

Također, želim da naglasim da će se Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u narednom periodu u skladu sa Strateškim okvirom razvoja za 2013.-2020. godinu, posebno fokusirati na:

- organizaciono, kadrovsko i finansijsko jačanje i kapacitiranje Ureda za reviziju institucija u FBiH u cilju povećanja broja revizija;
- jačanje funkcionalne nezavisnosti u skladu sa principima Limske i Meksičke deklaracije i odredbama Rezolucije UN A/66/209 ;
- unaprjeđenje i razvijanje novih modaliteta saradnje sa Parlamentom Federacije BiH, odnosno Parlamentarnom komisijom odgovornom za reviziju, s ciljem jačanja uloge i značaja revizije u društvu;
- jačanje saradnje sa subjektima revizije u cilju jačanja efikasnosti rada kroz povećanje stepena provedenih preporuka;
- jačanje i promovisanje visokih standarda transparentnosti, odgovornosti i integriteta državnih i javnih organa;
- razvoj i osiguranje kontrole kvaliteta u novim procesima revizije;

a sve s ciljem i očekivanjem, da Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH, kao VRI svojim radom, isticanjem stalne važnosti za građane, Parlament i ostale učesnike, te davanjem primjera uzornog poslovanja, donese promjene u životu građana.

Sarajevo, Mart 2016. godine

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl. oec

Na osnovu člana 6. Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH («Službene novine FBiH» broj 22/06), Odluke o preuzimanju okvira međunarodnih standarda vrhovnih revizionih institucija - ISSAI okvira u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 38/11, 48/14), Odluke o preuzimanju okvira međunarodnih standarda vrhovnih revizionih institucija - ISSAI okvira u Bosni i Hercegovini ("Službene novine Federacije BiH", broj 30/11, 62/14), i člana 48 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ureda za reviziju institucija u FBiH, podnosi se

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE za 2015. godinu

1 Uvod

Godišnji izvještaj o aktivnostima (završni izvještaj) sačinjen je u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 22/06), a na osnovu ukupnog broja osoblja zaposlenog u Uredu za reviziju institucija u Federaciji BiH, kao i raspoloživih finansijskih sredstava. Sastavni dio Izvještaja je i finansijski izvještaj Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju).

Godišnji izvještaj o aktivnostima Ureda za reviziju dostavlja se Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju.

Temeljni dokument za utvrđivanje nezavisnosti vrhovnih revizijskih institucija (članica INTOSAI-a) je Limska deklaracija o smjernicama za pravila revizije usvojena na IX Kongresu INCOSAI-a u Limi. U dokumentu je navedeno: „Vrhovne revizijske institucije mogu postići svoje ciljeve objektivno i efikasno samo ako su nezavisne od subjekata revizije i zaštićene od vanjskih uticaja”.¹ Limska deklaracija utvrđuje da se nezavisnost vrhovnih revizijskih institucija ustanovljava ustavom, a zakonom vrhovne revizijske institucije detaljnije se definiše ta nezavisnost, kako same revizijske institucije, tako i zaposlenika koji, u ime vrhovne revizijske institucije, obavljaju povjerene zadatke.

Ured za reviziju, u svom radu, primjenjuje Međunarodne INTOSAI standarde revizije, odnosno ISSAI Okvir u Bosni i Hercegovini. Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (International Standards of Supreme Audit Institutions – ISSAI) sastoje se od dokumenata usvojenih od strane INCOSAI-a (Kongresa Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI), koji za cilj imaju upravljanje profesionalnim standardima vrhovnih

¹ Koordinacioni odbor VRI u BiH: INTOSAI revizijski standardi („Službeni glasnik BiH“, br. 5/2001.) i Okvir Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija-ISSAI Okvir u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br.38/2011 i „Službene novine FBiH“, br.30/2011.

revizijskih institucija (VRI). Standardi obuhvataju preporuke u vezi sa zakonskim, organizacijskim i profesionalnim preduslovima, kao i način obavljanja, kako revizijskih, tako i svih drugih zadataka, koji se mogu povjeriti vrhovnoj revizijskoj instituciji. Pored toga, a prilikom revizije javnih preduzeća, u kojima država ima vlasnički udjel od 50% plus jedna dionica ili više, revizori se koriste revizijskim standardima Međunarodne federacije računovođa (IFAC).

Primjena Međunarodnih standarda revizije i Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine osigurava da zaposlenici Ureda za reviziju i druge osobe, koje vrše bilo koje funkcije u vrhovnoj revizijskoj instituciji, rade u skladu sa profesionalnim pravilima. Ured za reviziju, u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i Međunarodnim revizijskim standardima donio je smjernice i druga akta neophodna za primjenu revizijskih standarda.

Kroz provođenje revizija, Ured za reviziju je u 2015. godini, osigurao nezavisna mišljenja o izvršenju budžeta i finansijskim izvještajima, korištenju resursa i upravljanja državnom imovinom od Vlade FBiH, budžetskih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, na koji način je doprinio pouzdanom obavještavanju o korištenju budžetskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ured za reviziju je u protekloj godini, informisao odgovorne institucije i javnost o svojim nalazima i preporukama kroz pravovremeno i javno objavljivanje revizijskih izvještaja, te ukoliko su relevantne, kroz druge vidove informisanja. Prema Zakonu o reviziji, Ured za reviziju, u vršenju svojih dužnosti i nadležnosti, nezavisan je i ne podliježe upravljanju ili kontroli bilo koje druge osobe ili institucije, ako predmetnim Zakonom nije drugačije određeno.

Na osnovu realizacije Plana i programa rada Ureda za reviziju za 2015. godinu i drugih aktivnosti, koje su se paralelno odvijale uz redovan proces rada, sačinjen je ovaj izvještaj o aktivnostima Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2015. godinu.

2 Nadležnosti Ureda za reviziju

U skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH» br. 22/06), (u daljem tekstu: Zakon o reviziji), reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, vrši Ured za reviziju. Zakonom o reviziji uređeni su pravni položaj i sjedište, glavne funkcije, rukovođenje, nadležnosti i ovlaštenja, osiguranje kvaliteta rada, izvještavanje i objavljivanje izvještaja, finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za rad ove specijalizovane nezavisne Vrhovne institucije za reviziju institucija u Federaciji Bosne i

Hercegovine.

Glavni cilj Ureda za reviziju je da kroz provođenje revizija osigura nezavisna mišljenja o izvršenju budžeta i finansijskim izvještajima, korištenju resursa i upravljanja državnom imovinom od Vlade, budžetskih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, na koji način se doprinosi pouzdanom obavještavanju o korištenju budžetskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Kao nepolitična institucija, Ured za reviziju, u izvršavanju svojih nadležnosti, poštuju principe objektivnosti, nepristrasnosti, nezavisnosti i pouzdanosti, uz svakodnevnu primjenu općeprihvaćenih Međunarodnih standarda revizije. Vodiči za reviziju javnog sektora, (za finansijsku reviziju, reviziju učinka i IT reviziju), vodiči za kontrolu kvaliteta revizije, etički kodeksi za revizore u javnom sektoru, procedure i smjernice za provođenje revizije, samo su neki od ključnih dokumenata, kojih se pridržava revizijsko osoblje u svom radu i koji su ujedno i garant za postizanje kvaliteta revizijskog rada i izvještavanja.

Ured za reviziju nije nadležan preduzimati nikakve aktivnosti, izvan onih koje se zahtijevaju Zakonom o reviziji, ako smatra da te aktivnosti nisu u skladu sa njegovim dužnostima, ili ukoliko bi njihovo obavljanje spriječilo ispunjenje obaveza Ureda za reviziju, prema Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Internim propisima, pravilima i procedurama uređeni su funkcionisanje i rad Ureda za reviziju. U 2015. godini unaprijeđena su interna normativna akata i prateće smjernice i procedure.

3 Rukovođenje

Radom Ureda za reviziju rukovodi generalni revizor. U rukovođenju Uredom za reviziju, generalni revizor je odgovoran za dužnosti i ovlaštenja data Uredu za reviziju, prema Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Generalni revizor ima zamjenika koji mu pomaže u obavljanju dužnosti Ureda za reviziju i koji može, prema uputama generalnog revizora, vršiti sve funkcije, obaveze i ovlaštenja generalnog revizora.

U Uredu generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora Ureda za reviziju, u protekloj godini obavljani su najsloženiji poslovi iz nadležnosti Ureda za reviziju. Svi poslovi i zadaci koji su utvrđeni Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2015. godinu izvršeni su blagovremeno. Sa rezultatima revizije, u toku protekle godine, Ured za reviziju je kontinuirano obavještavao nadležne institucije i organe, kao i sveukupnu javnost.

Pored redovnih aktivnosti uspješno su realizovani i drugi poslovi i zadaci koji su se javljali u toku godine, a nisu obuhvaćeni Planom i programom rada Ureda za reviziju.

Menadžment Ureda za reviziju sudjelovao je u radu različitih sastanaka, na različite teme, sa predstavnicima međunarodne zajednice i drugih zainteresovanih

institucija npr. Svjetska banka (PEFA); OECD/SIGMA; MMF; PEFA; USAID-SGIP projekti i drugi različiti projekti USAID-a; Evropska Unija, EK- VII sastanak Pododbora za ekonomsko-financijska pitanja i statistiku u Bruxelles-u - Izvještaj o napretku za BiH, maj 2014. - maj 2015.; EUROSAI-INTOSAI; Švedski državni ured za reviziju; ACCOUNT; CCI; CIN; Transparency International u BiH itd.).

Predstavnici Ureda za reviziju, po pozivu vladinih i nevladinih institucija, prisustvovali su okruglim stolovima, javnim raspravama, ekonomskim forumima međunarodnim simpozijima npr. „Staregije javnih internih financijskih kontrola FBiH 2015-2018“ (SPFM); CEF: „Uvod u upravljanje javnim finansijama“; „IPA II 2015-2017“; „PCM“; „Usklađivanje zakonodavstva: vrste, način i tehnike usklađivanja“; „Sektor Budget Support-doprinos jačanju znanja državnih službenika o važnosti EU instrumenata Sektorske budžetske podrške“; „Jačanje sistema javnih nabavki u BiH“; „Korupcija vs razvoj BiH“ „EFPiS-Ekonomska i financijska pitanja i statistika“; „Poplave u BiH-Elementarne nepogode i/ili institucionalna neefikasnost“; „Upravljanje učincima u javnim ustanovama“; „Kako unaprijediti rad Federalnog fonda solidarnosti“; „Efikasno izvještavanje Evropske komisije o procesu evropskih integracija u BiH“ itd.

4 Organizacija Ureda za reviziju

Organizacija Ureda za reviziju utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Poslovi iz nadležnosti Ureda za reviziju u 2015. godini obavljani su u okviru slijedećih organizacionih jedinica:

- Ured generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora;
- Sektor za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom;
- Sektor za financijsku reviziju institucija Federacije BiH;
- Sektor za financijsku reviziju institucija kantona;
- Sektor za financijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija;
- Sektor za financijsku reviziju javnih preduzeća;
- Sektor za reviziju učinka;
- Sektor za informacione tehnologije;
- Odjeljenje za pravne i opće poslove;
- Odjeljenje za financijsko-računovodstvene poslove;
- Odjeljenje za ljudske resurse i komunikacije.

4.1 Stručni kolegij

U Uredu za reviziju, 2003. godine, obrazovan je Stručni kolegij radi razmatranja i zauzimanja stavova o načelnim i drugim značajnijim pitanjima iz djelokruga Ureda za reviziju i davanja prijedloga i mišljenja generalnom revizoru i zamjeniku generalnog revizora. Stručni kolegij je u 2015. godini, između ostalog, razmatrao i usvojio:

- Godišnji plan i program rada Ureda za reviziju za 2016. godinu
- Izvještaj o poslovanju Ureda za reviziju za 2014. godinu.

Pored toga, Stručni kolegij je razmatrao i zauzimao stavove o:

- pripremnim dokumentima za obavljanje revizija;
- izvještajima izvršenih revizija (nacrti i konačni izvještaji);
- stručnim pitanjima koja su se javljala u postupku revizije;
- pitanjima o stručnoj obuci i usavršavanju zaposlenih;
- nacrtima dokumenata i drugih propisa i općih akata iz nadležnosti Ureda za reviziju;
- finansijskom planu i realizaciji budžeta Ureda za reviziju;
- svim važnijim pitanjima iz oblasti rada Ureda za reviziju i načinu izvršavanja poslova;
- svim drugim složenijim pitanjima, koja su odredili generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju.

4.2 Stručni savjet

U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u Uredu za reviziju je predviđeno formiranje Stručnog savjeta, kao savjetodavnog tijela generalnog revizora.

Stručni savjet sačinjavaju zamjenik generalnog revizora, viši savjetnik za finansijsku reviziju, viši savjetnik za reviziju učinka, rukovodioci sektora i 3-5 vanjskih saradnika, stručnjaka iz područja revizije i računovodstva, javnih finansijskih prava, javnih kompanija, javnih fondova.

Stručni savjet po upitu generalnog revizora daje tumačenja i mišljenja o određenim pitanjima iz navedenih oblasti.

Stručni savjet još uvijek nije konstituisan zbog nedostajućih finansijskih sredstava. U nedostatku ovog tijela, predstavnici Ureda za reviziju u 2015. godini saradivali su sa predstavnicima akademske zajednice, kojom prilikom su razmjenjivana iskustva iz oblasti finansijskih, uz konsultantske usluge, bez finansijske naknade.

5 Učešće u radu Koordinacionog odbora

Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 12/06), Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 22/06) i Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 98/05) uspostavljen je Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju BiH (u daljem tekstu: Koordinacioni odbor). U skladu sa spomenutim zakonima, propisane su nadležnosti Koordinacionog odbora:

- Uspostavljanje jedinstvenih vodiča i uputstava zasnovanih na Međunarodnim INTOSAI revizijskim standardima, odnosno ISSAI Okviru u Bosni i Hercegovini;
- Razmjena profesionalnih iskustava i težnji ka obezbjeđenju konzistentne kvalitete revizije;
- Organizacija i koordinacija razvojnih aktivnosti svih VRI-a u BiH;
- Dodjeljivanje revizijske odgovornosti za zajedničke aktivnosti;
- Određivanje predstavljanja u međunarodnim tijelima.

Generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju institucija u FBiH su članovi Koordinacionog odbora i svoje aktivnosti, u tom tijelu u 2015. godini, provodili su u skladu sa Programom rada Koordinacionog odbora za 2015. godinu, koji je baziran na usvojenom Strateškom planu razvoja vrhovnih revizijskih institucija u BiH za period 2013-2020. godina. Strateški okvir razvoja kao svojevrsni temelj prepoznavanja razvojnih potreba, akcentira konkretne oblasti razvoja, na kojima svaki VRI razvija vlastite razvojne potrebe.

U 2015. godini Koordinacioni odbor VRI-a u BiH je nastavio aktivnosti na: Podršci osiguravanju nezavisnosti VRI; Implementaciji ISSAI okvira; Podršci izgradnji kapaciteta VRI; Demonstriranju vrijednosti i koristi od VRI; Promociji borbe protivu korupcije, te Unapređenju komunikacije unutar INTOSAI-a.

Tokom 2015. godine, Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju stavio je u fokus rad radnih grupa Koordinacionog odbora, u smislu njegovog daljeg unapređivanja i jačanja saradnje revizijskih institucija u BiH, a u okviru slijedećih oblasti: Uloga i odgovornosti vrhovnih revizijskih institucija u prevenciji korupcije; Plan obuke kadrova u vrhovnim revizijskim institucijama; Plan razvoja informacijskih sistema; Plan komunikacija.

Koordinacioni odbor je nastavio aktivnosti koje proizilaze iz Memoranduma o razumijevanju i saradnji sa Švedskim državnim uredom za reviziju (SNAO) u oblasti revizije, te je u kontekstu te saradnje održao i godišnji sastanak Upravnog odbora Projekta (Koordinacioni odbor i Menadžment SNAO-a).

Koordinacioni odbor vrhovnih revizijskih institucija u Bosni i Hercegovini, je tokom 2015. godine nastavio preduzimati aktivnosti u vezi sa realizacijom Odluke o preuzimanju Okvira Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija – ISSAI Okvira u Bosni i Hercegovini (donesena 2011. godine), uz sukcesivno objavljivanje standarda.

6 Saradnja sa Parlamentarnom komisijom odgovornom za reviziju

Prema Zakonu o reviziji regulisane su uzajamne obaveze Ureda za reviziju prema Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju i Parlamentarne komisije prema Uredu za reviziju.

U skladu sa pomenutim zakonom, Ured za reviziju je u 2015. godini ispoštovao sve zakonske obaveze prema Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju.

Svi revizijski izvještaji završeni u 2015. godini dostavljeni su Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju. Također, su dostavljeni Plan i program rada Ureda za reviziju za 2015. godinu, Finansijski plan Ureda za reviziju za 2015. godinu i Izvještaj o poslovanju Ureda za reviziju za 2014. godinu. Ured za reviziju bio je na raspolaganju Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju prilikom razmatranja revizijskih izvještaja, i predstavnici Ureda za reviziju prisustvovali su sjednicama Parlamentarne komisije na kojima su se razmatrali revizijski izvještaji i donosili

zaključci po svakom od izvještaja, koje je Parlamentarna komisija dostavljala Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.

7 Realizacija aktivnosti

Ured za reviziju je svoje aktivnosti i zadatke u 2015. godini obavio u skladu sa usvojenim Godišnjim planom i programom rada za 2015. godinu.

Prema Zakonu o reviziji, generalni revizor svake godine, nakon konsultacija sa zamjenikom generalnog revizora donosi godišnji plan revizija. U godišnji plan revizija uključuju se zakonski obavezne revizije, a u skladu sa raspoloživim resursima (ljudskim i finansijskim). Planom se utvrđuju i revizije za koje ne postoji kontinuirana godišnja obaveza, a koje se određuju na osnovu kriterija za odabir klijenata za reviziju.

1. Obavezne revizije
 - a) Parlament Federacije Bosne i Hercegovine;
 - b) Predsjednik i potpredsjednici Federacije Bosne i Hercegovine;
 - c) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i njena ministarstva;
 - d) Javni fondovi, zavodi i agencije na federalnom nivou.
2. Revizije za koje ne postoji kontinuirana obaveza
 - a) Skupštine i vlade kantona na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine uključujući izvršenje kantonalnih budžeta;
 - b) Općine na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine;
 - c) Sve budžetske institucije koje se direktno finansiraju iz budžeta koje usvajaju Parlament, skupštine kantona i općinska vijeća;
 - d) Vanbudžetska sredstva koja mogu biti uspostavljena zakonom (na federalnom i kantonalnom nivou);
 - e) Sredstva koja su kao zajam ili grant za Bosnu i Hercegovinu osigurana nekoj instituciji, ili projektu u Federaciji Bosne i Hercegovine od međunarodnih tijela i organizacija;
 - f) Sredstva osigurana iz budžeta bilo kojoj drugoj instituciji, organizaciji ili tijelu.
3. Nadležnost Ureda za reviziju obuhvata i preduzeće u kojem država ima vlasnički udjel od 50% plus jednu dionicu ili više.
4. Revizija uključuje i sve finansijske, administrativne i druge aktivnosti, programe i projekte kojima upravlja jedna ili više institucija iz gore navedenih tijela, uključujući procesiranje i prihode od prodaje imovine, privatizacije i koncesija.

Kod naprijed navedenih institucija Ured za reviziju nadležan je za:

- finansijske revizije,
- revizije učinka i
- specijalne/posebne revizije.

Ured za reviziju kontinuirano prati i posebnim aktima reguliše da rad Ureda za reviziju bude u skladu sa važećim revizijskim standardima, pravilima i važećim propisima. Revizije su provedene u skladu sa vodičima za reviziju (financijska revizija, revizija učinka i Vodič za IT) kao jedinstvenim dokumentima, u čijoj izradi su učestvovali predstavnici vrhovnih revizijskih institucija u BiH (Ured za reviziju institucija BiH; Ured za reviziju institucija u FBiH; Glavna služba za reviziju javnog sektora RS i Ured za reviziju javne uprave institucija u Brčko distriktu BiH²) i koji se istovjetno primjenjuju u ovim revizijskim institucijama. Uz primjenu vodiča za reviziju, kojima je utvrđena metodologija revizijskog rada, revizori Ureda za reviziju usmjereni su na ekonomično, efikasno i uspješno obavljanje revizije. Pored toga, primjenom vodiča tokom rada, postiže se objektivno, nepristrasno, nezavisno i sigurno revizijsko mišljenje. Vodič za kontrolu kvaliteta, također je akt koji se kontinuirano implementira u revizijskim procesima, a svrha ovog dokumenta je da osigura da vrhovne revizijske institucije u BiH, revizijski rad obavljaju na profesionalan način, uz visoko kvalitetan rezultat/izvještaj. Ovim dokumentom se osiguravaju smjernice o institucionalnim mjerama za unapređenje kvaliteta, koje se naročito odnose na upravljanje ljudskim resursima, institucionalnim rizicima i vanjskim odnosima. Vodičem za kontrolu definisan je značaj kontrole kvaliteta, posebno pouzdanost rezultata revizije, objektivnost provođenja iste, okvir revizije, vremenski okvir, jasnost, efikasnost i efektivnost.

² Vodiči namijenjeni za provođenje revizije učinka

8 Revizije

Prema usvojenom Godišnjem planu i programu rada Ureda za reviziju za 2015. godinu izvršena je revizija finansijskih izvještaja: Budžeta FBiH, budžeta kantona, izvanbudžetskih fondova, agencija, općina i preduzeća sa većinskim državnim kapitalom. Krajem 2014. godine kod 31-og federalnog budžetskog subjekta, 5 kantona, 10 javnih preduzeća, 4 zavoda, 1 agencije i 5 općina izvršena je prethodna, a u 2015. godini i konačna revizija finansijskih izvještaja za 2014. godinu, kojom je obuhvaćeno i praćenje primjene preporuka iz prethodne revizije, kao i analiza mjera preduzetih temeljem tih preporuka.

U skladu sa zakonskom obavezom, Ured za reviziju je podnio Javni izvještaj o reviziji Budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2014. godinu Parlamentu Federacije BiH, a konačni izvještaji o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja ostalih revidiranih korisnika za 2014. godinu dostavljeni su nadležnim organima i menadžmentu.

Ured za reviziju, u skladu sa usvojenim revizijskim standardima, prilikom vršenja revizije, pregleda finansijske izvještaje i pripadajuće račune institucija kod kojih se vrši revizija, sa ciljem procjene da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta.

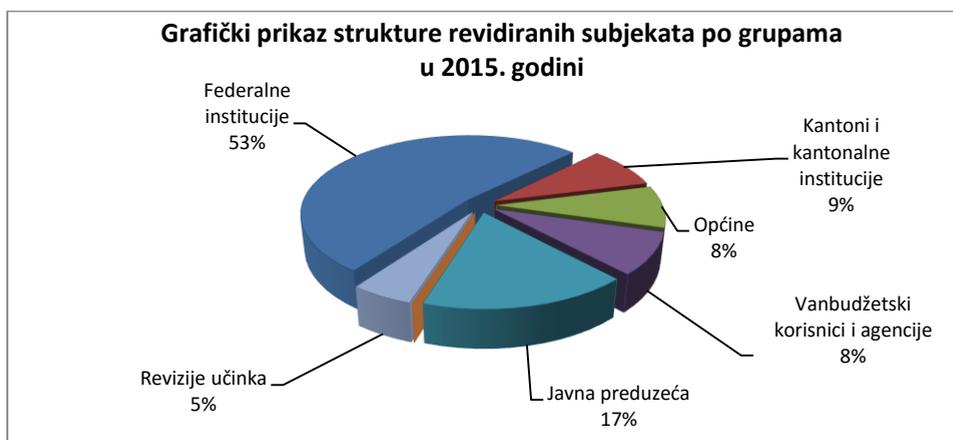
Ured za reviziju, također, procjenjuje da li rukovodioci institucija primjenjuju zakone i propise i da li sredstva koriste za odgovarajuće namjene sa ocjenom finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema interne kontrole.

U 2015. godini okončane su i objavljene 3 revizije učinka. Pored toga, u 2015. godini provedena su istraživanja za još 4 revizije učinka koje će se završiti u I kvartalu 2016. godine.

Svi izvještaji objavljeni su na Internet-stranici Ureda za reviziju www.vrifbih.ba. Pored toga, Ured za reviziju je putem press-konferencija i drugih medijskih oblika izvještavanja upoznao javnost, poreske obveznike i druge zainteresirane subjekte sa nalazima Ureda za reviziju, u pogledu trošenja i upravljanja javnim novcem.

U slijedećoj tabeli daje se prikaz revidiranih subjekata po godinama (2003-2015). U 2015. godini izvršeno je 56 revizija finansijskih izvještaja za 2014. godinu i tri revizije učinka (kojima su obuhvaćena 22 subjekta revizije). Broj revizija u 2015. godini (finansijske revizije za budžetsku 2014. i revizije učinka koje nisu na godišnjem nivou) prikazan je u posljednjoj koloni.

Redni broj	Subjekt revizije	Broj revizija u 2003. godini	Broj revizija u 2004. Godini	Broj revizija u 2005. Godini	Broj revizija u 2006. Godini	Broj revizija u 2007. godini	Broj revizija u 2008. godini	Broj revizija u 2009. godini	Broj revizija u 2010. godini	Broj revizija u 2011. godini	Broj revizija u 2012. godini	Broj revizija u 2013. Godini	Broj revizija u 2014. godini	Broj revizija u 2015. godini
1	Federalne institucije	40	26	24	26	33	28	29	28	29	25	28	30	31
2	Kantoni i kantonalne institucije	10	11	9	12	12	12	10	10	8	9	10	9	5
3	Općine	9	1	-	1	3	3	13	7	8	-	18	-	5
4	Vanbudžetski korisnici i agencije	2	6	8	11	6	7	2	6	6	11	4	5	5
5	Javna preduzeća	2	10	14	15	10	8	14	10	12	15	12	12	10
6	Specijalne revizije	3	1	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Revizije učinka	-	-	-	-	1	-	2	-	2	1	2	4	3
	UKUPNO	66	55	58	66	65	58	70	61	65	61	74	60	59

9 Sektor za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom

U skladu sa Godišnjim planom i programom rada za 2015. godinu i utvrđenim nadležnostima Sektora za razvoj, metodologiju i upravljanje kvalitetom, a uzimajući u obzir da je Sektor kadrovski popunjen tek krajem 2014.godine, aktivnosti Sektora u 2015. godini bile su usmjerene na slijedeće:

- aktivnosti na izradi i usvajanju Vodiča za finansijsku reviziju i reviziju usklađenosti u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija u BiH (ISSAI Okvir u BiH);
- usklađivanje metodologije sa Vodičem za finansijsku reviziju i reviziju usklađenosti;
- aktivnosti na pripremi obuke uz rad (pilot-revizije) za implementaciju Vodiča i metodologije za finansijsku reviziju i reviziju usklađenosti;
- aktivnosti na ažuriranju Vodiča za kontrolu kvaliteta finansijske revizije i revizije usklađenosti prema ISSAI 40;

- provođenje aktivnosti proisteklih iz dobijenog certifikata Sistema menadžmenta kvalitetom (QMS), kako bi se ispunili zahtjevi Standarda ISO 9001-2008 i isti u kontinuitetu nastavio primjenjivati;
- organizovanje radionica za revizijsko i ostalo osoblje, na temu novih oblasti i pristupa, u cilju podizanja kvaliteta revizije i podizanja stručnih i etičkih kvaliteta zaposlenika.

10 Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH

Revizija konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu, provedena je na način da je izvršena revizija finansijskih izvještaja planiranih korisnika Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu i o istim sačinjeni pojedinačni izvještaji, te revizija finansijskih transakcija Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, koji se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu Trezora (budžetski prihodi, raspodjela prihoda budžeta, servisiranje unutrašnjeg duga i vanjski dug). Izvršena je revizija finansijskih izvještaja Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu i 30 korisnika Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu ili 53% od ukupnog broja korisnika federalnog budžeta, u skladu sa Godišnjim planom i programom rada Ureda za reviziju za 2014-2015. godinu. Također, treba naglasiti da je od ukupno planiranih sredstava Izmjenama i dopunama Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu u iznosu od 2.475.579.841 KM revidirano 2.145.414.382 ili 87 %. Pored 24 subjekta revizije koji su revidirani u skladu sa Zakonom o reviziji, odabir ostalih revidiranih subjekata izvršen je na osnovu njihove značajnosti i veličine, iznosa sredstava odobrenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu, kao i činjenice da li su isti revidirani u prethodnom periodu i dato revizijsko mišljenje o finansijskim izvještajima. Revizije su izvršene u periodu od oktobra 2014. godine do avgusta 2015. godine. Obavljene revizije uključile su i praćenje provedbe preporuka iz prethodnih revizija, o čemu su upoznati budžetski korisnici pismenim, ili usmenim putem.

U konačnim izvještajima o izvršenim revizijama, po pojedinim budžetskim korisnicima, dati su nalazi i preporuke, kao i nezavisna revizorska mišljenja, o tome da li finansijski izvještaji istinito i objektivno po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2014. godine, rezultate poslovanja i izvršenje budžeta za fiskalnu 2014. godinu, u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Pored izvještaja o izvršenoj reviziji, budžetskim korisnicima je, putem pisama menadžmentu, ukazano na propuste konstatovane u toku revizije, a koji zbog manje značajnosti nisu iskazani u navedenim izvještajima. Konačni izvještaji o izvršenim revizijama, prije dostavljanja Parlamentu FBiH (Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju), u skladu sa zakonskim propisima, bili su upućeni korisnicima budžeta na uvid i očitovanje. U ostavljenom roku revidirani subjekti su se očitovali na dostavljene izvještaje. Primjedbe koje su bile osnovane i dokumentovane inkorporirane su u konačne izvještaje, a za primjedbe koje nisu

prihvaćene u posebnom pismu menadžmentu, koje je dostavljeno uz konačan izvještaj, dato je detaljno obrazloženje. Konačni izvještaji, također, su dostavljeni Predsjedniku FBiH, Vladi FBiH, kao i Federalnom ministarstvu finansija. Nakon dostavljanja konačnih izvještaja Parlamentu FBiH, isti su objavljeni na Internet-stranici Ureda za reviziju www.vrifbih.ba. Dati nalazi i preporuke pružaju poreznim obveznicima objektivnu informaciju o potrošnji javnih sredstava, a Parlamentu FBiH pouzdan i realan pokazatelj finansijskih kretanja u cilju donošenja potrebnih odluka za naredni period.

Pregled datih mišljenja po revidiranim subjektima revizije, kao i očitovanje subjekata revizije, prikazani su u slijedećoj tabeli:

Redni broj	Naziv korisnika budžeta	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Pozitivno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	Budžet Federacije BiH				X		Da
2	Dom naroda Parlamenta FBiH			X			Da
3	Predstavnički dom Parlamenta FBiH			X			Da
4	Zajedničke službe Parlamenta FBiH			X			Da
5	Ured Predsjednika Federacije BiH			X			Da
6	Ured Potpredsjednika Federacije BiH			X			Ne
7	Ured Potpredsjednika Federacije BiH			X			Ne
8	Vlada Federacije BiH			X			Da
9	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova		X				Da
10	Federalna uprava policije		X				Da
11	Federalno ministarstvo pravde			X			Da
12	Federalno ministarstvo finansija				X		Da
13	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije			X			Da
14	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija			X			Da
15	Federalno ministarstvo zdravstva			X			Da
16	Federalno ministarstvo trgovine			X			Da
17	Federalno ministarstvo prostornog uređenja			X			Da
18	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva				X		Da
19	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata			X			Da
20	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta			X			Da
21	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike			X			Da
22	Federalno ministarstvo kulture i sporta			X			Da
23	Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica	X					Da
24	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	X					Da
25	Federalno ministarstvo turizma i zaštite okoliša			X			Da
26	Porezna uprava Federacije BiH	X					Da
27	Federalni zavod za statistiku			X			Da
28	Federalna uprava za inspekcijske poslove	X					
29	Federalna uprava civilne zaštite			X			Da
30	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH			X			Da
31	Federalna direkcija robnih rezervi			X			Da
UKUPNO:		4	2	22	3	0	31

Struktura datih mišljenja u izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2014. godinu korisnika federalnog budžeta, kao i u prethodne četiri godine, daje se u slijedećoj tabeli:

Mišljenje	2010.godina		2011. godina		2012.godina		2013.godina		2014.godina	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Positivno	0	0	0	0	1	4	3	10	4	12,9
Isticanje predmeta	0	0	0	0	0	0	0	0	2	6,4
Mišljenje s rezervom	27	93,1	22	88	21	75	24	80	22	71,0
Negativno	2	6,9	3	12	6	21	2	6,67	3	9,7
Suzdržano	0	0	0	0	0	0	1	3,33	0	0
Ukupno:	29	100	25	100	28	100	30	100	31	100

Kao što se vidi, iz naprijed navedene tabele u izvještajima o izvršenim revizijama finansijskih izvještaja za 2014. godinu (Budžeta FBiH i 30 budžetskih korisnika) data su 22 mišljenja s rezervom, 4 (četiri) pozitivna mišljenja i 3 (tri) negativna mišljenja. Negativno mišljenje je, pored Budžeta FBiH, za 2014. godinu dato i za Federalno ministarstvo finansija i Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, čiji je ukupni budžet iznosio 1.048.934.964 KM, od čega se 117.166.444 KM (ili 11%) odnosi na tekuće transfere i 794.082.154 KM (ili 76%) na otplatu dugova.

Ured za reviziju ističe da su u provedenim revizijama, iako nije bilo materijalno značajnih grešaka, koje bi uticale na davanje negativnog mišljenja, kod većeg broja budžetskih korisnika konstatovani značajni propusti u dosljednoj primjeni zakonskih i ostalih propisa u revidiranoj godini. O navedenom se ukazuje već duži niz godina, ali se nije stekao dojam da su učinjeni neki radikalni napreci što se može vidjeti i iz prethodnih tabela.

11 Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona

U skladu sa Godišnjim planom i programom rada Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2015. godinu, u izvještajnom periodu obavljena je revizija budžeta pet kantona za 2014. godinu. Revidirani su budžeti Kantona Sarajevo, Unsko-sanskog i Srednjobosanskog kantona, Hercegbosanske županije i Županije Posavske, a nisu budžeti Tuzlanskog, Zeničko-dobojskog, Hercegovačko-neretvanskog i Bosansko-podrinjskog kantona i Županije Zapadnohercegovačke.

Budžeti revidiranih kantona ukupno su iznosili 1.171.778.219 KM, što čini 53,27 % od ukupno planirane potrošnje u svim kantonima. O izvršenim revizijama sačinjeni su izvještaji koji su blagovremeno dostavljeni izvršnim i zakonodavnim tijelima kantona, s ciljem poduzimanja potrebnih mjera za otklanjanje uočenih propusta i nepravilnosti. Neposredno nakon dostave konačnih izvještaja nadležnim organima, isti su i objavljeni na web-stranici Ureda za reviziju.

Treba napomenuti da su budžeti svih deset kantona za 2014. godinu planirani u iznosu od 2.199.776.785 KM. Kao i prethodnih godina, planiranje

budžeta nije bilo usklađeno sa realnim mogućnostima, obzirom da planirani prihodi i primici u značajnom dijelu nisu realizovani, dok je s druge strane, potrošnja u većini kantona porasla. Naime, prihodi i primici u svih deset kantona u 2014. godini ostvareni su u iznosu od 1.822.029.451 KM i u odnosu na planirane manji su za 377.747.334 KM ili 17,17 %. Istovremeno, ukupni rashodi i izdaci iznosili su 1.901.039.477 KM. Osam kantona iskazalo je višak rashoda nad prihodima (deficite) u ukupnom iznosu od 87.507.586 KM, a dva višak prihoda nad rashodima (suficite) u iznosu od 8.497.560 KM. Najveći deficit iskazan je u Zeničko-dobojskom kantonu u iznosu od 25.112.998 KM, zatim u Unsko-sanskom kantonu u iznosu od 24.868.416 KM, dok je Kanton Sarajevo iskazao suficit u iznosu od 7.814.874 KM.

Radi pokrivanja tekućeg deficita osam kantona kreditno se zadužilo za 107.477.232 KM, a u istoj godini otplaćeni su primljeni krediti i zajmovi u iznosu od 32.541.274 KM. Akumulirani deficit u svih deset kantona na dan 31.12.2014. godine iskazan je u iznosu od 453.568.908 KM, koji ne možemo potvrditi iz razloga što nisu evidentirane sve dospjele obaveze, o čemu će se obrazložiti u daljem tekstu.

Kao što je već naprijed konstatovano, nastavljen je trend rasta potrošnje u svim kantonima. U strukturi rashoda i izdataka, najveći dio javnog novca utrošen je za primanja zaposlenih. Učešće plaća i naknada troškova zaposlenih u ukupnim rashodima i izdacima bilo 60,30 %, tekućih transfera 24,71 %, izdataka za materijal 9,67 %, dok se preostalih 5,32 % odnosilo na kapitalne izdatke i ostale isplate. Samo na ime plaća i naknada troškova zaposlenih u svim kantonima u 2014. godini isplaćeno je 1.146.261.286 KM, što je za 30.514.339 KM više nego prethodne godine, u kojoj je isplaćeno 1.115.746.947 KM. Navedeno ukazuje da je i u 2014. godini bilo značajnog prijema novih zaposlenika u organe i institucije kantona. Prema podacima sa kojim raspolažemo, u organima i institucijama svih deset kantona na dan 31.12.2014. godine bilo je 52.021 zaposlenih, što je u odnosu na prethodni datum bilansa, kada je bilo 51.532, povećanje za 489 zaposlenika. Napominjeno, u navedeni broj koji se finansiraju iz budžeta nisu uključeni zaposlenici visokoškolskih ustanova u Kantonu Sarajevo i Hercegovačko-neretvanskom kantonu, obzirom da iste još uvijek nisu uključene u trezorski sistem poslovanja.

Značajno je napomenuti da su ukupne obaveze svih kantona na datum bilansa iskazane u iznosu od 1.111.786.030 KM, od čega se 686.748.459 KM odnosi na kratkoročne, a preostalih 425.037.571 KM čine dugoročne obaveze. Međutim, kao što je već konstatovano, iskazane obaveze nisu potpune, obzirom da značajni iznosi dospelih obaveza uopće nisu evidentirani u bilansnim pozicijama.

Naime, u proteklom periodu skoro u svim kantonima vodili su se, ili se još uvijek vode značajni sudski sporovi, i to u najvećem dijelu iz radnih odnosa, po osnovu prava i nedosljedne primjene važećih kolektivnih ugovora. Napominjemo, da svi kantoni nisu dali na uvid, niti su prezentovali potpune podatke o izvršnim sudskim rješenjima po navedenom osnovu. Ono što je zajedničko za sve

revidirane kantone je da pravosnažna i izvršna sudska rješenja nisu knjižena na propisani način, u bilansne evidencije. Prema prezentovanim podacima od strane samo pet kantona, dospjele, a neevidentirane obaveze iznose 198.526.604 KM, od čega se na pravosnažna i izvršna sudska rješenja iz radnih odnosa odnosi 197.250.967 KM, a preostalih 1.275.637 KM čine izvršna sudska rješenja po drugim osnovama. Napominjemo, da se navedeni iznosi odnose samo na glavnice i u iste nisu uključene kamate i sudski troškovi.

Zbog neevidentiranja izvršnih sudskih rješenja, finansijski izvještaji nisu potpuni, radi čega isti i ne prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2014. godine, a samim tim ni rezultate poslovanja i izvršenje budžeta za godinu koja je završila na taj dan.

Kada su u pitanju nalazi utvrđeni prilikom obavljanja revizije samo pet naprijed navedenih kantona, na osnovu kojih su date kvalifikacije u osnovama za izražavanje mišljenja, najveći propusti i nepravilnosti odnose se na slijedeće:

- Nije vršeno usaglašavanje rashoda sa ostvarenim prihodima, shodno odredbama članova 6., 36. i 37. Zakona o budžetima u Federaciji BiH, obzirom da su pojedini budžetski korisnici stvorili veće obaveze od sredstava odobrenih budžetima, zbog čega su u većini kantona iskazani deficiti za 2014. godinu, čime su povećani i akumulirani deficiti;
- Kao što je već naprijed konstatovano, ne mogu se potvrditi iskazani finansijski rezultati, odnosno, viškovi rashoda nad prihodima (deficiti) za 2014. godinu, kao ni ukupni, akumulirani deficiti na dan 31.12.2014. godine, iz razloga što svi rashodi, izdaci i dospjele obaveze nisu evidentirani u pripadajućem obračunskom periodu, a samim tim nisu ni iskazani u finansijskim izvještajima. To se prije svega odnosi na dospjele obaveze po osnovu izvršnih sudskih rješenja koje nisu iskazane na pripadajućim bilansnim pozicijama. Obzirom da odlaganje izmirenja ovih obaveza za posljedicu ima obračun zateznih kamata, iste će rezultirati njihovim povećanjem, što će u svakom slučaju još više opteretiti budžete kantona u narednom periodu;
- Ne može se potvrditi vrijednost iskazane imovine, obaveza i potraživanja, iz razloga što isti ili nisu u potpunosti evidentirani u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH ili što nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja imovine, obaveza i potraživanja sa stvarnim stanjem istih utvrđenim popisom;
- Raspodjela sredstava tekućih transfera u pojedinim kantonima vršena je suprotno odredbama zakona o izvršenju budžeta istih kantona, iz razloga što ili nisu doneseni ili što se nisu dosljedno primjenjivali utvrđeni kriteriji za njihovu raspodjelu;
- Ne može se potvrditi opravdanost trošenja javnog novca u dijelu troškova isplaćenih po osnovu ugovora o djelu, naknada za rad u komisijama, usluga reprezentacije, upotrebe službenih vozila i praćenja utroška goriva

i troškova službenog putovanja iz razloga ili što nije postupljeno u skladu sa zakonskim propisima i internim procedurama ili što iste nisu ni donesene.

- Utvrđeni su propusti i nedostaci vezani za koncesije. Naime, svi kantoni nisu uspostavili registar koncesija, sa svim korisnicima nisu zaključeni ugovori, sve koncesione naknade nisu fakturisane, niti su potraživanja od koncesija realno i u potpunosti iskazana;
- Prilikom izbora najpovoljnijih dobavljača nisu dosljedno i u potpunosti primijenjene procedure i postupci propisani Zakonom o javnim nabavkama BiH, a u pojedinim slučajevima ni postupci javnih nabavki nisu pokretani pravovremeno;
- Namjenska sredstva (sredstva od naknada za šume, sredstva za zaštitu i spašavanje, sredstva za pretvorbu poljoprivrednog zemljišta i dr.) korištena su za održavanje tekuće likvidnosti i nisu vraćena na posebno otvorene račune za iste namjene;

Bez dalje kvalifikacije mišljenja, skrenuta je pažnja i na slijedeće:

- planiranje budžeta, kao i prethodnih godina, nije vršeno na realnim osnovama i u skladu sa stvarnim mogućnostima, radi čega su isti, gledajući sve kantone u cjelini, ostvareni za 20 % manje u odnosu na planirane;
- prilikom planiranja, donošenja i izvršenja budžeta pojedini kantoni nisu se pridržavali svih odredaba članova Zakona o budžetima u Federaciji BiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji BiH, jer nisu poštovali utvrđene rokove za izradu dokumenta okvirnog budžeta, smjernica ekonomske i fiskalne politike i uputstva o načinu i elementima izrade budžeta, prijedloga i nacрта budžeta;
- ugrožena je funkcija i stalnost poslovanja pojedinih kantona, obzirom da su dospjele obaveze premašile izvore sredstava. Iako smo u našim revizijama, koje provodimo od 2002. godine, stalno ukazivali na veće trošenje javnog novca u odnosu na ostvarene prihode, takav trend je nastavljen i održava se iz godine u godinu, što za posljedicu ima kontinuirano povećanje deficita;
- sve visokoškolske ustanove nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH (Kanton Sarajevo), radi čega ovaj kanton nema nadzor i kontrolu nad trošenjem javnih sredstava i prihoda koje iste ostvare iz vlastite djelatnosti. Isti kanton nije izvršio ni konsolidaciju svih računa otvorenih izvan sastava Jedinstvenog računa trezora, radi čega revidirani konsolidovani finansijski izvještaji nisu potpuni;
- nisu u potpunosti poštovani ni prioriteti izmirenja obaveza utvrđeni zakonima o izvršenju budžeta institucija kantona za 2014. godinu.

Shodno naprijed navedenom, revidiranim kantonima za 2014. godinu data su slijedeća mišljenja:

Redni Broj	Naziv kantona/županije	Dato mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Pozitivno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1.	Unsko-sanski kanton				X		DA
2.	Županija Posavska				X		DA
3.	Srednjobosanski kanton				X		DA
4.	Kanton Sarajevo				X		DA
5.	Hercegbosanska županija (Kanton 10)			X			DA
UKUPNO:		0	0	1	4	0	5

Kao što se iz naprijed navedene tabele vidi, za četiri kantona dato je negativno mišljenje za objavljene finansijske izvještaje, a za jedan mišljenje s rezervom.

Napominjemo, svi subjekti su se u ostavljenom roku očitovali na nacрте izvještaja. Isto tako, kao i prethodnih godina, revidirani subjekti su dostavili Uredu za reviziju program mjera za otklanjanje uočenih propusta i nepravilnosti tokom naših revizija. Međutim, naše dosadašnje provjere provedbe mjera iz programa pokazale su da se iste uglavnom ne provode i da se programi sačinjavaju samo radi ispunjenja zakonske obaveze. Tako je i u postupku provođenja revizija za 2014. godinu izvršena provjera postupanja po preporukama datim u prethodnim revizijama. Tom prilikom je utvrđeno da se kao i prethodnih godina, u najvećem dijelu ne postupa u skladu sa datim preporukama i da se iste ili nedovoljno ili uopće ne implementiraju. Od 91 konkretne i provodive preporuke date u izvještajima za 2013. godinu samo pet revidiranih kantona, 11 je u potpunosti realizovano, 8 samo djelimično, dok po 72 preporuke ili 79,12 % uopće nije postupljeno. Drugim riječima, od ukupno datih preporuka za prethodnu godinu pet revidiranih kantona po njih 79,12 % uopće nije postupljeno.

12 Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija

U izvještajnom periodu obavljena je revizija finansijskih izvještaja za 2014. godinu kod 10 (deset) korisnika i to: 4 (četiri) zavoda, jedna agencija i 5 (pet) općina u skladu sa planiranim brojem revizija. O izvršenim revizijama sačinjeni su konačni izvještaji, koji su dostavljeni korisnicima kod kojih se obavljala revizija, a za 3 (tri) zavoda i jednu agenciju koji su na federalnom nivou, izvještaji su dostavljeni i Parlamentu FBiH (Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju), u skladu sa zakonskim propisima. Nakon toga isti su objavljeni na web-stranici Ureda za reviziju institucija u FBiH.

Pregled ostvarenih ukupnih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka i finansijskog rezultata kod revidiranih subjekata je slijedeći:

Redni broj	Revidirani subjekti	Ostvareni prihodi i primici u 2014. godini	Ostvareni rashodi i izdaci u 2014. godini	Ostvareni suficit/deficit u 2014. godini
1	2	6	6	6
1	Federalni zavod MIO/PIO	1.791.596.334	1.834.464.346	42.868.012
2	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH	137.106.440	143.760.959	6.654.519
3	Federalni zavod za zapošljavanje	39.588.689	38.682.254	906.435
5	Zavod zdravstvenog osiguranja ŽHZ	38.232.441	37.401.036	831.405
	Agencija za privatizaciju FBiH	6.607.533	1.936.095	4.671.438
6	Općina Centar Sarajevo	25.887.894	27.896.933	2.009.039
7	Općina Stari Grad Sarajevo	15.323.042	13.950.886	1.372.156
8	Općina Novo Sarajevo	18.321.643	15.146.516	3.175.127
9	Općina Ljubuški	7.777.907	7.773.773	4.134
10	Općina Bugojno	6.748.444	6.606.336	142.108
	Ukupno:	2.087.190.367	2.127.619.134	40.428.767

Iz naprijed navedene tabele se vidi da su ostvareni prihodi i primici revidiranih zavoda, općina i agencije u 2014. godini iskazani u iznosu od 2.087.190.367 KM, ukupni rashodi i izdaci 2.127.619.134 KM, te ukupan negativan finansijski rezultat (deficit) 40.428.767 KM, koji se najvećim dijelom odnosi na iskazani višak rashoda nad prihodima (deficit) Federalnog zavoda MIO/PIO.

Najveći dio ostvarenih prihoda i primitaka se odnosi na prihode i primitke Federalnog zavoda MIO/PIO i to prihode po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje 1.547.886.165 KM (74%). Istovremeno se najveći iznos ukupno ostvarenih rashoda i izdataka za 2014. godinu revidiranih korisnika odnosi na rashode Federalnog zavoda MIO/PIO po osnovu isplata penzija 1.769.721.567 KM (83%). Ujedno se i najveći broj zaposlenih u revidiranim institucijama odnosi na ovu instituciju (829 zaposlenika ili 43%).

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled revizija izvršenih od strane ovog Sektora i datih mišljenja o finansijskim izvještajima za 2014. godinu:

Redni broj	Naziv subjekta	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		pozitivno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	Federalni zavod MIO/PIO			X			DA
2	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH		X				DA
3	Federalni zavod za zapošljavanje			X			DA
4	Agencija za privatizaciju FBiH			X			DA
5	Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Zapadnohercegovačke				X		DA
6.	Općina Centar Sarajevo			X			DA
7.	Općina Stari Grad Sarajevo			X			DA
8.	Općina Novo Sarajevo			X			DA
9.	Općina Ljubuški				X		DA
10.	Općina Bugojno			X			DA
	UKUPNO: 10		1	7	2		

Kako se vidi, iz naprijed navedene tabele, u jednom revizorskom izvještaju je iskazano pozitivno mišljenje s isticanjem predmeta, u 2 (dva) negativno mišljenje i u 7 (sedam) mišljenje sa rezervom.

U ostavljenom roku svi revidirani korisnici su dostavili očitovanje na Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji.

13 Sektor za finansijsku reviziju javnih preduzeća

Ured za reviziju, u 2015. godini, planirao je i izvršio reviziju finansijskih izvještaja za 2014. godinu kod 10 preduzeća sa većinskim vlasništvom države.

Pregled ostvarenih ukupnih prihoda, rashoda i finansijskog rezultata kod revidiranih subjekata je slijedeći:

Redni broj	Revidirana preduzeća	Ostvareni prihod u 2014. godini	Ostvareni rashodi u 2014. godini	Ostvareni finansijski rezultat u 2014. godini
1	2	6	6	6
1	JP „Ceste FBiH“ d.o.o. Sarajevo	59.957.396	44.223.819	15.733.577
2	JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar	89.038.544	41.008.448	48.030.096
3	BH GAS d.o.o. Sarajevo	132.206.641	130.722.587	1.484.054
4	D.D. Ceste Mostar	10.532.564	11.854.828	(1.322.264)
5	D.D. „Sarajevoputevi“ Sarajevo	7.648.554	7.645.366	3.188
6	ŠGD „Srednjobosanske šume“ d.o.o. Dojnji Vakuf	28.068.054	27.965.074	102.980
7	JP „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d.	16.264.316	18.537.955	(2.273.639)
8	JP „ŠPD ZE-DO Kantona“ d.o.o. Zavidovići	32.056.485	34.271.879	(2.215.394)
9	ŠPD „Unsko-sanske šume“ d.o.o. Bosanska Krupa	35.551.144	34.761.459	789.685
10	ŠGD „Hercegbosanske šume“ d.o.o. Kupres	31.915.632	31.737.285	178.347
	Ukupno:	443.239.330	382.728.700	60.510.630

Iz naprijed navedene tabele vidi se da je ostvareni prihod revidiranih preduzeća u 2014. godini iskazan 443.239.330 KM, ukupni rashodi 382.728.700 KM, te finansijski rezultat 60.510.630 KM.

U revidiranim preduzećima na dan 31.12.2014. godine bilo je zaposleno 4.127 zaposlenika.

Knjigovodstvena vrijednost imovine revidiranih preduzeća na dan 31.12.2014. godine iskazana je 4.634.305.701 KM; obaveza 1.483.660.248 KM (od toga kratkoročnih obaveza 202.770.871 KM); kapitala 3.150.645.453 KM. Na dan 31.12.2014. godine navedena preduzeća raspolagala su sa 91.159.237 KM gotovine.

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled preduzeća i datih mišljenja o finansijskim izvještajima za 2014. godinu:

Redni broj	Revidirana preduzeća	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Pozitivno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1.	JP „Ceste FBiH“ d.o.o. Sarajevo			x			DA
2.	JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar			x			DA
3.	BH GAS d.o.o. Sarajevo			x			DA
4.	D.D. Ceste Mostar			x			DA
5.	D.D. „Sarajevoputevi“ Sarajevo			x			DA
6.	ŠGD „Srednjobosanske šume“ d.o.o. Dojnji Vakuf				x		NE
7.	JP „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d.			x			DA
8.	JP „ŠPD ZE-DO Kantona“ d.o.o. Zavidovići			x			DA
9.	ŠPD „Unsko-sanske šume“ d.o.o. Bosanska Krupa				x		DA
10.	ŠGD „Hercegbosanske šume“ d.o.o. Kupres				x		DA
Ukupno:		0	0	7	3	0	10

Sedam revidiranih preduzeća dobilo je mišljenje sa rezervom, dok su tri preduzeća dobila negativno mišljenje. U ostavljenom roku samo se jedno preduzeće nije očitovalo na dostavljeni Nacrt izvještaja.

13.1 Revizijsko mišljenje u revizijskim izvještajima

Revizijsko mišljenje ima standardiziranu formu (ISA 700 i 701; INTOSAI tačka 165; ISSAI 400 tačka 8), a potpisuje ga Menadžment Ureda za reviziju. Napomene uz revizijsko mišljenje se potpisuju u skladu sa pravilima svake od vrhovnih revizijskih institucija.

Prema Vodiču za reviziju javnog sektora, a u skladu sa ISA 700, 701 i ISSAI 400, zavisno od revizijskog nalaza i ocjena, revizijsko mišljenje može biti:

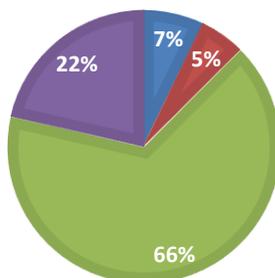
- Pozitivno (bez kvalifikacija)
- Sa skretanjem pažnje (isticanje predmeta)
- Sa kvalifikacijama (rezerva/uslovno i negativno)
- Suzdržavanje od davanja mišljenja

Pregled broja revizija i iskazanih revizijskih mišljenja po grupacijama korisnika Budžeta, za 2014. godinu dat je u slijedećoj tabeli:

Redni broj	Korisnik budžeta	Iskazano mišljenje						Ukupno revidirano
		Pozitivno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	RU ne daje mišljenje	
1	Federalne institucije	4	2	22	3	-	-	31
2	Kantoni i kantonalne institucije	-	-	1	4	-	-	5
3	Izvanbudžetski korisnici, agencije i općine	-	1	7	2	-	-	10
4	Javna preduzeća	-	-	7	3	-	-	10
5	Revizija učinka	-	-	-	-	-	3	3
Ukupno:		4	3	37	12	-	3	59

Grafički prikaz strukture datih mišljenja za 2014. godinu

■ Pozitivno mišljenje ■ Isticanje predmeta ■ Mišljenje s rezervom ■ Negativno mišljenje

14 Sektor za reviziju učinka

Revizija učinka vrši pregled ili ispitivanje određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti u pogledu ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti sa kojom institucija koristi svoje resurse. Revizija učinka se može obavljati u cijelom javnom sektoru (Parlament FBiH, Federalna i kantonalne vlade, ministarstva, agencije, institucije itd.). Provođenje revizije može biti vezano za jednu aktivnost (program, obaveza, određeni zadaci) ili jedno ministarstvo ili može revidirati kompleksne i sveobuhvatne systemske studije (obrazovanje, zdravstvo i druge oblasti).

Značaj revizije učinka je u tome što može izvršiti procjenu i uticati na poboljšanje ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti („tri E“) u javnom sektoru, tako da je glavna svrha revizije učinka upravo to ispitivanje i ova tri koncepta čine teoretsku osnovu za reviziju učinka. Ova revizija se ne vrši svake godine u nekoj oblasti i nije redovna revizija kao što je slučaj sa finansijskom revizijom i ne izražava mišljenje na način kao finansijska revizija.

U 2015.godini završena su 3 izvještaja revizije učinka za koje su predstudije urađene i donesene odluke o provođenju revizija u 2014.godini:

- *„Upravljanje grantovima iz Budžeta Federacije BiH prema rezultatima“.*
- *„Određene mjere iz Federalnog plana upravljanja otpadom nisu implementirane u zadanim rokovima“.*
- *„Unapređenje energetske efikasnosti u institucijama FBiH“.*

Revizija učinka na temu: „Unapređenje energetske efikasnosti u institucijama FBiH“, provedena je u okviru regionalnog Projekta paralelne revizije učinka.

Izvještaji revizije učinka su štampani u dovoljnom broju primjeraka kako bi bili distribuirani, osim subjektima revizije, i ostalim tijelima utvrđenim Zakonom o reviziji institucija u FBiH, kao i drugim zainteresovanim stranama koje, prema mišljenju Ureda za reviziju, imaju poseban interes u tom izvještaju.

Tokom 2015. godine urađena su predstudijska istraživanja za revizije učinka iz slijedećih oblasti:

1. Spremnost institucija za korištenje različitih mehanizama finansiranja razvojnih projekata javnog sektora u FBiH;
2. Upravljanje tekućom rezervom u javnom sektoru FBiH;
3. Interna revizija u javnom sektoru u FBiH;
4. Postupak i pravila donošenja pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u javnom sektoru u FBiH.

Navedene revizije učinka će se završiti u I kvartalu 2016. godine. Prilikom provođenja procesa revizije učinka, stručnu podršku revizorima u radu daju i predstavnici Švedskog državnog Ureda za reviziju.

15 Sektor za informacione tehnologije

Sektor za informacione tehnologije je nadležan za informatizaciju i izvršenje IT funkcija u Uredu za reviziju, a u svrhu podrške ključnom procesu revizije i procesima podrške koji se izvršavaju u Uredu za reviziju.

U svim poslovnim prostorima Ureda, središnjem i područnim uredima, izgrađena je IT infrastruktura, koju čine lokalne računarske klijent-server mreže bazirane na Windows tehnološkoj platformi, a povezane putem komunikacijskih linkova Telecom operatera i Interneta sa virtualiziranom serverskom infrastrukturom u središnjem Uredu, iz koje se i centralizovano upravlja. Svim zaposlenicima u Uredu, kojima je potrebno za izvršenje posla, obezbijeđen je računar, e-mail adresa i pristup Internetu. Za pisanje izvještaja se koristi MS Office uredski paket, a interna i eksterna poslovna komunikacija se odvija putem e-maila. Objava internih sadržaja vrši se na internoj web-stranici Intranetu.

Podršku IT sistemu, u dijelu administriranja i monitoringa rada sistema i help-desk zaposlenima obezbjeđuju zaposlenici IT sektora, a održavanje hardvera i sistemskog softvera vanjske informatičke firme.

15.1 Implementacija IT strategije i najznačajnije IT aktivnosti

U izvještajnoj godini u okviru zajedničke aktivnosti sa ostalim VRI BiH izvršeno je ažuriranje dokumenta IT strategija za period 2016-2020. godine, u cilju iznalaženja adekvatnih IT rješenja za informatizaciju radnih i poslovnih procesa u Uredu, kao i vršenju revizije u IT okruženju.

IT podrška upravljanju procesom revizije

Zbog nedostatka sredstava u izvještajnoj godini nije bilo realizacije aktivnosti iz strateškog plana IT razvoja za prethodni period u dijelu informatizacije procesa revizije-nabavkom softverskog paketa, ili razvojem softvera po mjeri angažovanjem domaće informatičke firme. Uvođenjem softverskog rješenja bi se osiguralo efikasnije korištenje materijalnih i ljudskih resursa u procesu vršenja revizije.

Za podršku procesu revizije u dijelu centralizovanog arhiviranja i dijeljenja radne dokumentacije koriste se raspoložive funkcionalnosti operativnih sistema.

Primjena softvera za analizu podataka u procesu revizije

Softver za analizu podataka primjenjivao se u finansijskoj reviziji dijela subjekata revizije za analizu masovnih podataka. Značajnija primjena istog bi doprinijela kvalitetu revizijskih nalaza i revizije u cijelosti.

Održavanje i razvoj IT infrastrukture

U okviru odobrenih planiranih budžetskih sredstva namijenjenih za IT u izvještajnoj godini izvršena je nabavka računarske opreme (NAS uređaja, laptopa, štampača) u svrhu zamjena dijela zastarjele i amortizovane računarske opreme kao i proširenje kapaciteta. Izvršenim proširenjem kapaciteta komunikacijskih linkova između središnjeg i područnih ureda, utjecalo se na stabilnost IT sistema.

Izvršeno je povezivanje instalacija računarske i telefonske mreže, sigurnosnog sistema fizičkog obezbjeđenja novog dijela poslovnog prostora u Sarajevu sa postojećom infrastrukturom Ureda.

Zaposlenici IT Sektora vrše redovno administriranje IT infrastrukture i monitoring rada sistema i otklanjanje zastoja u svrhu ostvarenja stabilnosti i neprekidnosti rada.

Osigurana je i eksterna informatička podrška za održavanje hardvera, sistemskog softvera i help-deska za IT osoblje i zaposlene.

Kontinuirano se vrši upgrade desktop operativnih sistema i uredskih paketa na novije verzije. Update softvera operativnih sistema je automatizovan, a osigurana je ažurna centralizovana antivirusna zaštita.

Ostale IT aktivnosti

IT osoblje je pripremio za objavu i objavilo sve revizijske izvještaje izrađene u toku godine, kao i interne sadržaje na Intranetu Ureda.

Sve kompjuterske pripreme za štampu revizijskih izvještaja i ostalih materijala vršili su zaposlenici IT Sektora.

Zaposlenici IT Sektora učestvuju u procesu IT nabavki u dijelu definisanja funkcionalnih i tehničkih specifikacija opreme, kao i u procesu kontrole finansijskih dokumenata vezanih za IT procese.

Značajno je napomenuti i učešće na regionalnom skupu VRI zemalja okruženja, iz oblasti IT podrške u VRI i provođenja IT revizije organizovanog u cilju razmjene iskustava.

15.2 IT revizija u funkciji finansijske revizije

Ured za reviziju provodi IT reviziju u okviru finansijske revizije, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, uz primjenu Vodiča za IT reviziju i u skladu sa principima dobrih praksi upravljanja IT (COBIT okvir) i dobrih praksi IT sigurnosti (ISO 27002).

IT revizori se angažuju u reviziji subjekata revizije iz Plana revizija za izvještajnu godinu. Godišnji plan IT revizija sačinjava se prije početka revizije na osnovu zahtjeva revizijskih timova finansijske revizije, odabranim po kriteriju značajnosti IT sistema. Uz odobrenje menadžmenta, u slučaju potrebe IT revizori se angažuju i u toku revizije.

Zbog nedovoljne regulative ove značajne oblasti, preporuke IT revizije se uglavnom prezentuju subjektu revizije u pismu menadžmentu, a dijelom u javnom revizijskom izvještaju. IT revizori prate i provođenje IT preporuka iz izvještaja prethodnih godina.

U izvještajnoj godini IT revizori su proveli IT reviziju kod 12 subjekata finansijske revizije o čemu su sačinjeni IT izvještaji.

Iz nalaza provedenih revizija vidljivo je da postoje nedostaci internih IT kontrola IT sistema subjekata revizije u svim fazama životnog ciklusa istih.

Navodimo neke od najznačajnijih nalaza IT revizije u izvještajnoj godini koji se ponavljaju i iz prethodnih godina:

- nedostaci u upravljanju i kontroli razvoja i nabavki IT projekata, a u koje su uložena značajna finansijska sredstva, što rezultira da se IT projekti ne implementiraju u cijelosti ili u planiranom obimu i okviru planiranih finansijskih sredstava,
- nepostojanje IT organizacijskih struktura i sistematizovanih radnih mjesta u organizacijama subjekata revizije, ili nedovoljan broj ili nepopunjavanje radnih mjesta stručnim i edukovanim IT osobljem za podršku implementiranim IT sistemima,
- neusklađenosti u razmjeni podataka između značajnih sistema između više institucija.

Ured za reviziju je dao i IT preporuke:

- planiranje IT razvoja, analize statusa IT projekata i iznalaženje rješenja, kako bi se IT projekti implementirali u cijelosti, koristili i opravdala uložena finansijska i druga materijalna sredstva, kao i osiguranje adekvatne interne i racionalne eksterne podrške IT sistemima.
- preduzimanje aktivnosti na usklađivanju automatskih interfejsa u razmjeni podataka u svrhu eliminacije potrebe za dodatnim intervencijama na podacima koji se razmjenju.

Na osnovu praćenja provođenja IT preporuka može se zaključiti da subjekti revizije u okviru mogućnosti provode iste, kao i da se kod dijela subjekata revizije značajni nalazi i IT preporuke više godina ponavljaju.

16 Odjeljenje za pravne i opće poslove

Osnovni pravci djelovanja Odjeljenja za pravne i opće poslove (u daljem tekstu: Odjeljenje) u 2015. godini, bili su usklađeni sa Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2015. godinu i Programom rada Odjeljenja za pravne i opće poslove za 2015. godinu, a odnosili su se na izvršavanje pravnih i općih poslova iz djelokruga poslova Odjeljenja i na pružanje podrške menadžmentu, drugim organizacionim jedinicama i zaposlenicima Ureda za reviziju.

16.1 Pravni poslovi

Tokom 2015. godine u Odjeljenju su obavljani stručni pravni poslovi, pravne konsultacije vezane za primjenu zakona i drugih propisa, pravna podrška revizorima, normativno-pravni poslovi izrade općih akata, izrade ugovora i upravno-pravni poslovi vezani za izradu odluka, rješenja i drugih pojedinačnih akata, kao i drugi pravni poslovi u skladu sa potrebama službe i nalogu menadžmenta.

16.2 Opći poslovi

Tokom 2015. godine u Odjeljenju su kontinuirano i blagovremeno obavljani poslovi: personalne evidencije; formiranja i čuvanja personalnih dosijea; poslovi kancelarijskog i arhivskog poslovanja; poslovi organizovanja i vođenja biblioteke; poslovi planiranja i provođenja javnih nabavki; poslovi upravljanja i prevoza

službenim vozilima Ureda za reviziju i drugi opći poslovi u skladu sa potrebama službe.

Odjeljenje za pravne i opće poslove, pored navedenih općih poslova, koji su obavljani u kontinuitetu tokom cijele godine, obavljalo je i druge opće poslove po nalogu menadžmenta Ureda za reviziju i u skladu sa nastalim potrebama.

17 Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove

Poslovi i zadaci utvrđeni Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2015. godinu, u Odjeljenju za finansijsko-računovodstvene poslove obavljani su blagovremeno, uz praćenje i osiguravanje pravilne primjene zakona, drugih propisa i općih akata iz oblasti računovodstva i finansija. Obavljanje poslova i zadataka vršeno je uz kontinuirano praćenje izvršenja budžeta u okviru odobrenih troškovnih pozicija za 2015. godinu. Odjeljenje je učestvovalo u izradi svih informacija i podataka iz oblasti finansijsko-materijalnog poslovanja Ureda za reviziju, po zahtjevu menadžmenta i spoljnih korisnika.

U skladu sa instrukcijama Federalnog ministarstva finansija i instrukcijama i uputama menadžmenta Ureda za reviziju sačinjen je Prijedlog dokumenta okvirnog budžeta za fiskalnu 2016. i naredne dvije godine, 2017. i 2018. godinu. Po usvajanju istoga, sačinjen je Nacrt i Prijedlog plana budžeta Ureda za reviziju za 2016. godinu i projekcije plana za 2017. i 2018. godinu.

U skladu sa važećim zakonskim propisima, sačinjeni su i dostavljeni Federalnom ministarstvu finansija kvartalni i mjesečni finansijski planovi za 2015. godinu, sačinjeni i dostavljeni periodični izvještaji, i nadležnim institucijama godišnji obračun za 2015. godinu. Izvršena je kontrola, evidentiranje, obrada i knjiženje podataka finansijskih transakcija po pristiglim fakturama, izdatim nalogima za službena putovanja i sačinjenim blagajničkim dnevnicima, obrada, kontrola i obračun plaća i drugih naknada zaposlenika Ureda za reviziju.

U skladu sa članom 5. Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH («Službene novine Federacije BiH», broj: 22/06), finansijska sredstva za rad Ureda za reviziju za 2015. godinu odobrena su od strane Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine, 31.03.2015. godine u iznosu od 3.729.589 za 61. uposlenika. Finansiranje rada Ureda za reviziju u periodu januar – mart 2015. godine, vršeno je u skladu sa Odlukom o privremenom finansiranju Federacije Bosne i Hercegovine za razdoblje januar – mart 2015. godine, («Službene novine Federacije BiH», broj: 8/15).

Na osnovu instrukcija Federalnog ministarstva finansija sačinjen je rebalans odobrenog budžeta za 2015. godinu. Od strane Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine rebalans je usvojen 06.11.2015. godine, i odobrena su sredstva Uredu za reviziju u iznosu od 3.523.500 za 61. zaposlenika.

Ukupno ostvareni rashodi i izdaci Ureda za reviziju u 2015. godini iznose 3.159.329KM.

Izvršenje budžeta za 2015. godinu iznosi 89,60 % u odnosu na odobrena sredstva.

17.1 Izvršenje Budžeta Ureda za reviziju za 2015. godinu

U slijedećoj tabeli daje se prikaz izvršenja Budžeta Ureda za reviziju po troškovnim pozicijama:

R.B.	Konto	O P I S	Odobreni Budžet za 2015. Godinu	Rebalans	Tekuća rezerva	Preras podjela	Ukupno Budžet za 2015.	Ostvareni rashodi i izdaci za 2015.g.	Indeks (9:8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	611	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.941.808	2.716.480			2.726.480	2.515.370	92
1.1	6111	Bruto plaće i naknade	2.708.208	2.493.675			2.493.675	2.293.166	92
1.2.	6111	Izmirenje poreza i doprinosa iz sud.pr.							
1.3.	6112	Naknade troškova zaposlenih	233.600	222.805		10.000	232.805	222.204	95
2.	6121	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	284.361	261.835			261.835	242.306	92
	6121	Doprinosi poslodavca	284.361	261.835			261.835	242.306	74
2.1	6121	Izmirenje poreza i doprinosa iz sud. pr.							
3.	613	Izdaci za materijal i usluge	465.420	490.985			480.985	357.326	78
3.1	6131	Putni troškovi	152.870	154.800		-10.000	144.800	97.678	67
3.2	6132	Izdaci za energiju	55.700	61.900			61.900	59.254	95
3.3	6133	Izdaci za komunalne usluge	61.200	60.608			60.608	48.337	80
3.4.	6134	Nabavka materijala	37.600	37.600			37.600	18.838	50
3.5.	6135	Izdaci za usluge prevoza i goriva	31.300	30.000			30.000	19.247	64
3.6.	6136	Unajmljivanje imovine i opreme	0	0			0	0	
3.7.	6137	Izdaci za tekuće održavanje	47.960	43.964			43.964	33.481	76
3.8.	6138	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga	15.300	17.863			17.863	15.718	88
3.9.	6139	Ugovorene usluge	63.490	84.250			84.250	64.773	77
4.	614	Tekući transferi	15.000	5.000			5.000	0	
4.1.	6141	Transfer dr. nivoima Koordinacioni odbor	15.000	5.000			5.000	0	
5.	821	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	23.000	49.200			49.200	43.327	88
5.1	8213	Nabavka opreme	18.000	47.000			47.000	42.541	91
5.2	8215	Nabavka stalnih sreds. u obliku prava	5.000	2.200			2.200	786	35
		UKUPNO	3.729.589			0	3.523.500	3.158.329	90

18 Odjeljenje za ljudske resurse i komunikacije

U Odjeljenju za ljudske resurse, komunikacije i međunarodnu saradnju, u 2015. godini, obavljali su se poslovi od značaja za ostvarivanje zadataka generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora, kao i Ureda za reviziju u cjelini, u segmentu koji se odnosi na poslove i zadatke ovog odjeljenja. Aktivnosti Odjeljenja u 2015. godini bile su usmjerene na izražajnu eksternu i internu komunikaciju, na unapređenje kadrovske politike, implementaciju strateškog plana stručnog osposobljavanja osoblja, promovisanja principa Etičkog kodeksa revizora i Kodeksa poslovnog ponašanja, kao i ukupnog razvoja Ureda za reviziju.

18.1 Ljudski resursi

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Uredu za reviziju potrebno je 114 izvršilaca, a na dan 31.12.2015. godine u Uredu za reviziju zaposleno je 55 zaposlenika ili 48,25%.

Od ukupnog broja zaposlenika 48 ima VSS spremu, 2 bakalaureata, 1 VŠ i 4 sa SSS. Revizijsko osoblje (finansijska revizija, revizija učinka i IT revizija) broji 43 zaposlenika, a preostalih 12 zaposlenika su nereviziono osoblje.

Ukupan broj zaposlenika raspoređen je u sjedištu Ureda za reviziju u Sarajevu i područnim uredima u Bihaću, Mostaru i Tuzli.

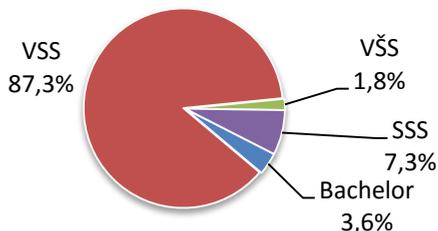
Već izvjesno vrijeme Ured za reviziju obavještava Parlamentarnu komisiju odgovornu za reviziju o problemu nedostatka ljudskih potencijala za nesmetano odvijanje zakonski utvrđenih mu ovlaštenja. Naime, iz godine u godinu Uredu za reviziju se ne odobravaju finansijska sredstva za prijem novih zaposlenika neophodnih za efikasan rad i nesmetano izvršavanje utvrđenih poslova i zadataka.

Ured za reviziju u 2016. godini planira zapošljavanje 3 zaposlenika, kako bi, barem djelomično, ublažio nedostatak potrebnih kadrova.

U sljedećoj tabeli prikazana je kvalifikaciona struktura zaposlenika Ureda za reviziju. Tabela sadrži podatke o rasporedu i broju zaposlenika prema mjestu rada i stručnoj spremi, sa 31.12.2015. godine.

Organizaciona shema	Broj zaposlenih po stručnoj spremi, po uredima				
	VSS	Bachelor	VŠ	SSS	Ukupno:
Ured Sarajevo	35	1	1	2	39
Područni ured Mostar	5	-	-	2	7
Područni ured Bihać	3	1	-	-	4
Područni ured Tuzla	5	-	-	-	5
Ukupno :	48	2	1	4	55

Grafički prikaz strukture zaposlenih po stručnoj spremi u 2015. godini

U odnosu na ukupan broj zaposlenih, razmjera broja revizijskog i broja nerevizijskog osoblja u Uredu za reviziju je zadovoljavajuća. U izvještajnom periodu Ured za reviziju su napustila još dva zaposlenika, jer su ispunili zakonske uslove za odlazak u penziju.

Međutim, uporedbom broja sistematizovanih radnih mjesta sa brojem popunjenih radnih mjesta, te broja izvršilaca predviđenih sistematizacijom, sa brojem sada zaposlenih izvršilaca, vidljivo je da Ured za reviziju nije kadrovski kapacitiran.

Naime, ograničena finansijska sredstva (Budžetom nedovoljno odobrena), i nedovoljan poslovni prostor, faktori su koji onemogućavaju kadrovsko kapacitiranje Ureda za reviziju prema stvarnim potrebama, a shodno utvrđenoj sistematizaciji radnih mjesta, odnosno, Zakonom utvrđenoj nadležnosti Ureda za reviziju. Jačanje kadrovskih kapaciteta i osiguranje trajno odgovarajućeg poslovnog prostora strateški su ciljevi, koje Ured za reviziju u narednom periodu, uz pomoć Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju, odnosno Parlamenta Federacije BiH, treba ostvariti.

18.2 Razvoj ljudskih resursa

Ured za reviziju je u 2015. godini svoje aktivnosti usmjerio na profesionalni razvoj, poticanje uspješnosti u radu, praćenju učinka zaposlenika, motivaciji, postizanju još boljih rezultata, informiranju u području ljudskih potencijala i očekivanja, kao i poštivanju svih etičkih vrijednosti revizijske profesije.

Kao poslovna funkcija u novije vrijeme, upravljanje ljudskim resursima neodvojiva je kategorija u strateškom, operativnom i godišnjem planiranju razvoja institucije, zbog potrebe da se upravljanje ljudskim resursima fokusira na produktivnost resursa, u svrhu postizanja ciljeva institucije postavljenih u viziji, misiji i vrijednostima institucije.

U skladu sa usvojenim dokumentom „Strategija obuke kadrova u vrhovnim revizijskim institucijama u Bosni i Hercegovini“ (usvojen od strane Koordinacionog odbora vrhovnih institucija za reviziju u BiH), u 2015. godini posebna pažnja

posvećena je stručnom usavršavanju i osposobljavanju osoblja Ureda za reviziju, kao i stvaranju optimalnih uslova za rad i razvoj ljudskih resursa, kao jednom od značajnijih faktora u ukupnom institucionalnom razvoju Ureda za reviziju. Ured za reviziju, od svog osnivanja posebnu pažnju posvećuje kontinuiranoj obuci svih zaposlenika i u tom pogledu rukovodstvo Ureda za reviziju nastoji osigurati svim zaposlenicima stručnu edukaciju, iz domena djelatnosti koju obavljaju. Stručno osposobljavanje se izvodi uz poštivanje principa da svi zaposlenici imaju istu mogućnost da budu educirani, bilo da se radi o eksternoj edukaciji, ili unutrašnjoj, u organizaciji Ureda za reviziju. Zaposlenicima je omogućena i edukacija, uz korištenje raspoložive stručne literature, koju obezbjeđuje Ured za reviziju.

U 2015. godini stručno osposobljavanje zaposlenih vršilo se:

- Eksternom edukacijom zaposlenih;
- Internom edukacijom zaposlenih;
- Ostalom edukacijom zaposlenih.

18.2.1 Eksterna edukacija zaposlenih

Eksterna edukacija, u organizaciji Švedskog državnog Ureda za reviziju, predviđena „Planom projektnih aktivnosti za 2015. godinu“ (usvojenim od strane VRI-a u BiH i Švedskog državnog Ureda za reviziju), vršena je periodično tokom godine i uglavnom se odnosila na reviziju učinka. Navedena edukacija, obuhvatila je osposobljavanje revizora učinka, uz istovremeno provođenje revizija učinka.

U 2015. godini SNAO je sa rukovodiocima sektora finansijske revizije iz revizijskih institucija u BiH učestvovao u prethodnim aktivnostima i konsultacijama, kao pripremi za reviziju usklađenosti i u tom kontekstu i aktivnosti na izradi i usvajanju Vodiča za finansijsku reviziju i reviziju usklađenosti u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija u BiH (ISSAI Okvir u BiH).

Prema godišnjem planu edukacija, a vodeći računa o tome da svi uposlenici budu ravnomjerno zastupljeni u stručnim edukacijama, prošle godine eksternim edukacijama su nazočila 34 uposlenika, odnosno uposlenici su nazočili na oko 130 seminara, simpozija ili dugih vidova eksterne edukacije. Pored toga, Ured za reviziju je omogućio stručno usavršavanje iz oblasti revizije za 2 uposlenika Ureda za reviziju.

18.2.2 Interna edukacija zaposlenih

Interna edukacija zaposlenih se odvijala kontinuirano tokom godine, uz redovan rad, putem radnih sastanaka, uputstava i smjernica. Fokus interne edukacije bio je usmjeren na procese revizija (finansijske i revizije učinka) koji su se odnosili na planiranje, izvođenje, izvještavanje, obezbjeđenje kontrole kvaliteta kao i drugih značajnih pitanja iz metodologije rada i primjene vodiča. U okviru internih edukacija, revizori su razmjenjivali iskustva i zauzimali zajedničke stavove i o drugim značajnim pitanjima iz oblasti revizije, a nereviziono osoblje je, također, upoznato sa novinama u zakonskim i drugim propisima (npr. ISSAI međunarodni standardi, Zakon o javnim nabavkama itd.), kako bi se postigla

bolja osposobljenost osoblja u cilju djelotvornijeg i efikasnijeg obavljanja planiranih aktivnosti u 2015. godini, kao i ostalog unapređenja rada, kroz dogradnju metodologije revizijskog rada i svih drugih elemenata neophodnih za izradu što kvalitetnijeg revizijskog izvještaja. Interna edukacija je posebno značajna za mlađe i novozaposleno osoblje, koje se, kroz probni rad, detaljno uvodi u procese rada i upoznaje sa svim funkcijama iz nadležnosti Ureda za reviziju.

18.2.3 Ostala edukacija zaposlenih

- Eksterni i interni radni sastanci vezano za nacрте zakona i promjena zakonske regulative;
- Vještine izvještavanja u procesu Evropskih integracija;
- Jačanje zakonskog okvira borbe protiv korupcije u javnoj upravi;
- Strategije javnih internih kontrola FBiH;
- Jačanje sistema javnih nabavki u BiH;
- Angažiranost zaposlenika;
- Priprema sektorskih planskih dokumenata IPA II;
- Edukacija osoblja, na seminarima iz oblasti moderne organizacije i komunikacije u skladu sa Evropskim principima;
- Značaj ljudskih resursa za instituciju i liderstvo;
- Edukacija iz oblasti IT;
- Učešće na simpozijima i godišnjim skupovima strukovnih udruženja (ovlašteni revizori, interni revizori, certificirane računovođe);
- Različiti povremeni seminari i radionice po pozivu domaćih i međunarodnih institucija iz oblasti računovodstva i revizije, kao i iz drugih oblasti u okviru nadležnosti obavljanja linijskih funkcija u Uredu za reviziju.

18.3 Komunikacije

Prema usvojenoj Komunikacijskoj politici VRI-a u BiH, Planu komunikacija na nivou VRI-a BiH, Politike komunikacija Ureda za reviziju sa okolinom, Vodiča za pristup informacijama, Procedura u odnosima s medijima i Zakona o slobodi pristupa informacijama u FBiH, Odjeljenje je u 2015. godini kontinuirano obavljao i unapređivalo poslove iz domena eksterne i interne komunikacije (klijenti, Parlament FBiH, Vlada FBiH, Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju, javnost, zaposlenici) uz operativnu realizaciju aktivnosti, po ciljnim grupama, koje su zacrtane u Planu komunikacija VRI-a BiH, kako slijedi:

Institucionalna komunikacija Ureda za reviziju, uz upravljanje informacijama, imala je za cilj praćenje i redovno procjenjivanje stavova i mišljenja javnosti o radu Ureda za reviziju, kao i promovisanju rada Ureda za reviziju, putem predstavnika medija i prezentacije putem web – stranice Ureda za reviziju.

Komunikacija sa ciljnim grupama, koju je Ured za reviziju ostvarivao tokom protekle godine, bila je bazirana na principima:

-
- Što otvorenija komunikacija, vodeći računa o nadležnosti Ureda za reviziju;
 - Ostvarena tako da sve osobe i institucije, koje su uključene u proces revizije primaju iste informacije;
 - Ostvarena tako da se prave informacije pružaju blagovremeno.

Ostale aktivnosti iz domena komunikacija odnosile su se na kontakte sa sveukupnom javnošću (po zahtjevima institucija, organa, tijela, pojedinaca, ili samoinicijativno po procjeni Ureda za reviziju, kao i na pisanu korespondenciju sa eksternim subjektima po njihovim različitim upitima i zahtjevima.

Odnosi s predstavnicima medija i drugih istraživačkih nevladinih institucija – u 2015. godini bilo je više istupa, priloga o radu Ureda za reviziju, saopćenja za javnost ispred Ureda za reviziju, press-konferencija, objavljenih intervjua u dnevnoj štampi predstavnika Ureda za reviziju, pismenih odgovora na novinarska pitanja, prijema novinarskih ekipa, samoinicijativnog pisanja printanih medija o revizijskim izvještajima Ureda za reviziju, (prema pregledu raspoloživih dnevnih i sedmičnih novina), prijema ekipa nevladinih istraživačkih centara (Centri civilnih inicijativa, Centar za istraživačko novinarstvo, Centar za humanu politiku, PKF centar-SPEM projekat itd.), okruglih stolova, javnih tribina, sastanaka i konferencija na temu revizije, pismenih statističkih analiza i podataka po zahtjevu različitih domaćih i inostranih istraživačkih institucija, više puta.

Uz tekuće aktivnosti iz oblasti komunikacija, operativnom realizacijom Plana komunikacija u 2015. godini, obavljani su i drugi zadaci koji su u nadležnosti Odjeljenja za ljudske resurse i komunikacije, bilo da se radi o aktivnostima iz nadležnosti Ureda za reviziju ili o povremenim aktivnostima, u okviru radnih komisija imenovanih u Uredu za reviziju, ili radnih grupa koje je imenovao Koordinacioni odbor vrhovnih revizijskih institucija u BiH. Odjeljenje je kontinuirano vršilo ažuriranje personalnih podataka zaposlenih vezano za stručno obrazovanje, nadogradnju i napredovanje, kao i druge podataka iz oblasti ljudskih resursa. Unutar Odjeljenja vođene su i druge evidencije (statistički podaci) potrebni za eksterne korisnike, predstavnike medija, nevladinih organizacija i drugih zainteresiranih strana.

U 2015. godini, u organizaciji Odjeljenja, obilježena je godišnjica rada Ureda za reviziju institucija u FBiH (petnaest godina). Tim povodom održano je i radno druženje svih zaposlenika Ureda za reviziju, kojom prilikom su razmijenjena mišljenja i iskustava u cilju unapređenja rada i postizanja zavidnih rezultata u radu.

18.4 Međunarodna saradnja

Na polju međunarodne saradnje, Ured za reviziju je imao međunarodne kontakte, (po zahtjevima međunarodnih institucija, inicijativa, ili potreba), koje su prethodno procijenjene u odnosu na nadležnost Ureda za reviziju.

Najčešća saradnja u 2015. godini ostvarena je sa Švedskim državnim uredom za reviziju (SNAO), koji pruža podršku na Projektu institucionalne saradnje na reviziji javnog sektora, što je naročito omogućilo sticanje savremenih

znanja i usvajanja praksi iz oblasti revizije učinka. Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju u Bosni i Hercegovini je, u skladu sa Projektom međunarodne razvojne saradnje, nastavio implementaciju Projekta saradnje između VRI-a BiH i SNAO za 2015. godinu, čime su intenzivirane aktivnosti vezano za rad radne grupe na ažuriranju Vodiča za reviziju javnog sektora i reviziju usklađenosti. Zatim, radne grupe za procjenu modula edukacije za revizore učinka i kriterija za ocjenjivanje, kao i druge aktivnosti radnih grupa koje su radile uz stručnu podršku predstavnika SNAO-a.

Međunarodna saradnja odnosila se i na studijska putovanja u inostranstvo (Makedonija, Švedska, Hrvatska, Luksemburg, Srbija) na teme revizije javnog sektora i uloge revizije u jačanju discipline javnog sektora, paralelne revizije učinka, postizanja bolje efikasnosti i efektivnosti poslovanja, pravilnog trošenja javnog novca, uloge revizora u borbi protiv korupcije, a sve u svrhu proširenja znanja i razmjene pozitivnih iskustava iz rada revizijskih institucija u Evropi i svijetu, kao i u okruženju. Također, predstavnici Ureda za reviziju, u sastavu Delegacije BiH, putovali su u Brisel (Belgija) gdje je prezentiran Dokument o napretku BiH za period maj 2014. do maj 2015. godine. Ured za reviziju redovno uzima učešće u radu INTOSAI i EUROSAI kongresa, kao i drugih strukovnih kongresa i simpozija u Evropi i svijetu.

Ured za reviziju je provodilo i izvještavanje po zahtjevima Ureda za Evropske integracije i EK vezano za Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju.

19 Zaključni rezime

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima i postavljenim ciljevima u misiji i viziji svoga djelovanja želi pružiti pomoć i biti poticaj izgradnji institucija sistema u FBiH na način da predstavnicima zakonodavne i izvršne vlasti omogući ispravno djelovanje u cilju postizanja pozitivnih učinaka na dobrobit cjelokupne zajednice.

Cilj svih aktivnosti i zadataka, koje je izvršio Ured za reviziju u 2015. godini, uz stalno unapređenje rada i redovnu edukaciju osoblja za vršenje kvalitetne revizije, je kontinuirano podizanje i jačanje kvaliteta rada, osiguranje povjerenja javnosti u pouzdanost revizijskog izvještavanja, s posebnim akcentom na implementaciji preporuka revizije, koje osiguravaju pozitivne pomake u radu revidiranih subjekata, što svakako značajno utječe na disciplinu u trošenju javnog novca, povećanju odgovornosti javnih dužnosnika i povećanju efikasnosti državne administracije.